

POSUDEK KONZULTANTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Dobromila Sedláková
Téma práce:	Určování mateřství
Rozsah práce:	66 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	září 2010

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat nikoliv za nové, nýbrž za aktuální. Důvodem je skutečnost, že právní úprava této problematiky obsažená v zákoně o rodině je tradičně předmětem zevrubného zájmu veřejnosti jak odborné, tak laické. V poslední době jsou intenzivně diskutovány zejména mediálně přitažlivé okruhy problémů souvisejících s určováním mateřství, resp. s problematikou surogačního mateřství. Tyto debaty mají mnohdy silné emocionální zabarvení. Právě z tohoto důvodu lze uvítat práci, která je ze své podstaty od tohoto zabarvení oproštěna a poskytuje tak solidní základ a fakta pro skutečně seriózní diskurz na tomto poli právní problematiky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování diplomantkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretického pojetí problematiky určování mateřství. S ohledem na skutečnost, že zvolené téma není možné zpracovat pouze se znalostmi hmotného práva, musela autorka prokázat i znalosti příslušných procesněprávních ustanovení. Vzhledem k tomu, že zpracovávané téma postrádá komplexní monografické zpracování, vyžaduje se od autorky především práce s články z odborné literatury a případné srovnání se zahraničními právními úpravami. Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, při čemž lze čerpat především z časopisecké literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si diplomantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

Z níže nastíněného formálního členění práce vyplývají i následující použité právní hermeneutické metody, tedy metody zkoumání práva. Diplomantka použila v první části metodu historickou, zjišťovala tzv. *ratio legis*, tj. úmysl zákonodárce a jeho použití jako interpretačního prostředku právní normy. V dalších částech práce převládá metoda analytická a gramatická, která je základní metodou pro vnímání psaného textu zákona. Zejména v části třetí nalezneme i metodu komparativní, kdy autorka provedla srovnání problematiky náhradního mateřství naší právní úpravy s vybranými právními úpravami zahraničními.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol, celkem sedmi, úvodu, závěru, seznamu použité literatury a právních předpisů a resumé včetně klíčových slov. Po stručném úvodu se autorka v kapitole první pokusila o historický exkurz do zvolené problematiky. Na tuto kapitolu navazuje problematika maternitních sporů. Diplomantka se v této kapitole zdařile vypořádává s prolínáním hmotného a procesního práva. V kapitole třetí se autorka poměrně rozsáhle zabývala problematikou náhradního mateřství, a to nejen v rovině *de lege lata*, ale i *de lege ferenda*. Tato kapitola je pak vhodně doplněna srovnáním se třemi zahraničními právními úpravami, a to s právní úpravou surogačního mateřství ve Velké Británii, kde je povoleno a dále s právní úpravou v Německu a ve Francii, kde je zakázáno. V kapitole čtvrté pak diplomantka popisuje problematiku určování mateřství v případě porodu s utajením

totožnosti matky a v kapitole páté v případech tzv. baby-boxů (i zde přistoupila autorka ke komparaci s právní úpravou v Německu). Před vlastní závěr práce pak zařadila dvě stručnější kapitoly, kde popisuje problematiku určování mateřství v případě dě nezjištěné totožnosti a u porodů dětí mimo zdravotnická zařízení. Práce je ukončena závěrem, kde srovnává dílčí závěry, k nimž v práci dospěla a vyslovuje své vlastní hodnocení. Neopomíjí zmínit ani návrhy *de lege ferenda*. Po formální stránce je členění práce vyhovující požadavkům na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Vzhledem k níže uvedenému lze práci hodnotit jako přínosnou diplomovou práci, v níž je zvolené téma zpracováno přehledně. Je nepochybné, že autorka vynaložila při psaní této diplomové práce určité úsilí, a to nejen při zpracování naší právní úpravy, ale i při provádění komparací. Proto lze uzavřít, že práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Uvedenému odpovídá navržený stupeň hodnocení.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem diplomové práce je zevrubné zpracování problematiky určování mateřství. Autorka tento cíl splnila, práce je dostatečně podrobná a při tom systematicky pojatá.
Samostatnost při zpracování tématu	Komparativní způsob metody práce klade vždy zvýšené nároky na samostatnost autora při zpracování zvoleného tématu, neboť narůstá množství literatury, se kterou je nutno pracovat. Kvalitní komparativní práce může však vzniknout jen tehdy, osvojí-li si autor dostatečně obě právní úpravy, neboť jen tehdy může systematicky postupovat při logické stavbě celé práce. A právě to autorka ve své práci osvědčila. Lze uzavřít, že autorka při zpracování postupovala natolik samostatně, nakolik se očekává od autora tohoto druhu práce.
Logická stavba práce	Z hlediska logické stavby práce nelze autorce nic vytknout. Podrobně k této problematice viz bod 3. Obecně však lze konstatovat, že žádná důležitá otázka není opomenuta a systematika kapitol je zvolena vhodně. Lze uzavřít, že logická stavba práce je precizní a že práce z tohoto hlediska splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný, autorka jej navíc vhodně rozčlenila. Ze seznamu vyplývá, že diplomantka pracovala s téměř třiceti zdroji. To je vzhledem k požadavkům na práce tohoto druhu více než postačující.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka zvolené téma zpracovala řádně. Opomenuta nezůstala ani judikatura, jak česká, tak mezinárodní. Jak bylo řečeno při hodnocení logické stavby práce, zabývá se autorka kromě srovnání samotné problematiky určování mateřství také otázkami souvisejícími, zejm. procesními. Takový

	přístup je plně na místě a činí tak z práce dílo veskrze komplexní, nikoliv pouze jednostranně zaměřené. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala řádně, včetně začlenění vhodně rozšiřujících kapitol.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce jsou dvě přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dobré úrovni. Zejména v současné době, kdy je úroveň českého jazyka mnohdy pokleslá, ponížená užíváním cizorodých vazeb („je to o tom“), a klišé (právní úprava „ošetřuje“) a pod., lze práci autorky s českým jazykem hodnotit více než kladně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce autorka vyjádří svůj vlastní názor k otázce legalizace náhradního mateřství.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 20. září 2010

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
konzultant diplomové práce